

1815

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

LR Rūpniecības un enerģētikas
ministraija. Rīgas Valsts uzņēmumu
ražošanas apvienība „VEF”
Valsts zinātniski pētnieciskais
institūts „VEF”

Fonds № 1815.

Vēsturiskā izziņa.

VALSTS AKČDU SABIEDRĪBA "VEF-KOMUTĀCIJA"

VALSTS ZINĀTNISKI PĒTNIECISKAIS INSTITŪTS "VEF"

VĒSTURISKĀ IZZIŅA

Par 1981.-1992.g.

Zinātniski pētnieciskā institūta "VEF" vēsture sākas ar 1980.gadu, kad saskaņā ar PSRS Sakaru līdzekļu rūpniecības ministrijas 1980.g. 3.novembra pavēli Nr.486 (DV) Rīgas ražošanas apvienības "VEF" ražošanas apvienība - komutācijas tehnikas konstruktoru birojs (KTKB) – bija pārveidots par patstāvīgu biroju (statūti apstiprināti 1980.g. 26.novembrī)¹, kurš atrodas augstāk minētās ministrijas pārziņā ar tiešo pakļautību Rīgas ražošanas apvienības "VEF" ģenerāldirektoram.

Biroja uzdevums veikt zinātniski pētniecisko un izmēģinājumu konstruēšanas darbu².

Vadoties no PSRS Ministru Padomes 1983.g. 13.maija rīkojuma Nr.883-RS un PSRS Sakaru līdzekļu rūpniecības ministrijas 1983.g. 21.decembra³ pavēles Nr.597-DV, uz komutācijas tehnikas konstruktoru biroja bāzes tiek izveidots Zinātniski pētnieciskais institūts (ZPI "VEF") kā nozares vadošā iestāde septiņos tehnikas virzienos:

- unificētas komutācijas tehnikas telegrāfa stacijās, vienotajai automatizētajai sakaru sistēmai un resoru vajadzībām, dažāda profila automatizētās telefonu stacijas;
- automātiskās telegrāfa stacijas (ATS);
- kanālu kontroles, rezervēšanas, un atveides ierīces vienotajai automatizētajai sakaru sistēmai un resora tīkliem;
- gaisa un ūdens sakaru līdzekļi;
- bāzes balstkonstrukcija;
- speciālās tehnoloģiskās ierīces un kontrolmērīšanas aparatūra;
- veicamo darbu funkcionālās programmas nodrošinājums.

Pēc 1985.g. 29.decembrī⁴ apstiprinātās institūta struktūras, tā sastāvā ietilpst šādas struktūrvienības:

- starppilsētu ATS zinātniski pētnieciskā nodaļa;
- vispārējās nozīmes ATS zinātniski pētnieciskā nodaļa;
- mazo ATS zinātniski pētnieciskais sektors;
- informācijas atveidošanas un līdzekļu vākšanas zinātniski pētnieciskā nodaļa;
- telefonu aparātu zinātniski pētnieciskā nodaļa;
- dispečeru sakaru izpētes zinātniski pētnieciskais sektors;
- tehnoloģijas un bāzes konstrukciju zinātniski pētnieciskā nodaļa;

¹ LVA, 1815.f., 1.apr., 1.f., 1.-2.lap.

² Turpat.

³ LVA, 1815.f., 1.apr., 371., 2.lap.

LVA, 1815.f., 1.apr., 371., 2-3.lap.

- komutācijas nestandarta līdzekļu zinātniski pētnieciskā nodaļa;
- standartizācijas zinātniski pētnieciskā nodaļa;
- tehniskā nodaļa;
- zinātniski tehniskās informācijas nodaļa;
- konstruktoru nodaļa;
- automatizētā aprēķinu sistēmas zinātniski pētnieciskā nodaļa;
- zinātniski pētnieciskā nodaļa;
- galvenā tehnologa nodaļa;
- izstrādājumu sērijizlaides zinātniski pētnieciskā un konstruktoru nodaļa;
- eksperimentālā ražotne u.c. nodaļas.

1988.g.¹ mācību, zinātnes un ražošanas kompleksa "Rīgas civilās aviācijas inženieru institūts-VEF" sastāvā uz zinātniski pētnieciskā institūta "VEF" bāzes izveidota Rīgas civilās aviācijas inženieru institūta programnodrošināšanas un informātikas katedras filiāle.

Ar 1989.g. novembri² institūts tika pārņemts jaunizveidotās PSRS Sakaru ministrijas pakļautībā kopā ar Rīgas ražošanas apvienību "VEF".

Saskaņā ar LR Augstākās Padomes 1991.g. 24.augusta³ lēmumu Nr.332 "Par Latvijas Republikas valstiskuma ekonomiskā pamata nodrošināšanu", institūts pāriet LR jurisdikcijā ar pakļautību Latvijas Republikas Rūpniecības ministrijai.

Ar LR Rūpniecības ministrijas 1991.g. 10.septembra pavēli Nr.154 apstiprināti Valsts zinātniski pētnieciskā institūta "VEF" statūti (reģistrēts LR Uzņēmumu reģistrā 1991.g. 2.oktobrī⁴ Nr.000302809).

Institūts ir patstāvīgs saimniecisks uzņēmums ar juridiskas personas tiesībām, kurš ar tai nodalītu valsts īpašuma daļu veic uzņēmējdarbību.

Institūts ietilpst Rīgas valsts uzņēmumu ražošanas apvienībā "VEF".

Institūta pilns nosaukums ir Valsts Zinātniski pētnieciskais institūts "VEF", bet saīsināts ZPI "VEF".

Institūta galvenais uzdevums ir apmierināt tirgus pieprasījumu pēc tā produkcijas, darbiem un pakalpojumiem un, izmantojot iegūto peļņu, realizēt kolektīva locekļu sociālās un ekonomiskās intereses un institūta mantas īpašnieka intereses.

Institūta galvenie darbības virzieni:

- zinātniski pētniecisko darbu veikšana;
- eksperimentālo konstruktoru un tehnoloģisko darbu veikšana;
- produkcijas ražošana un tirazēšana Latvijas Republikā un ārpus tās;
- iekšējā un ārējā tirgus konjunktūras pētīšana; marketinga pētījumi, tirgus ekonomisko sakaru pilnveidošana un citu finansiāli komerciālu darbību veikšana;
- visu formu ārējās ekonomiskās darbības aktivizēšana, nepieciešamo apstākļu veidošana, lai pakāpeniski attīstītu ārējo tirdzniecību ar mērķi pārdot savu produkciju par konvertējamu valūtu.

Ar 1991.g. 13.novembri institūts pāriet LR Rūpniecības un enerģētikas ministrijas pakļautībā. 1992.gadā sākas izmaiņas institūta struktūrā.

¹ LVA, 754.f., 970.l., 79.lap.

² LVA, 754.f., 985.l., 1.lap.

³ 1991.g. 12.sept. LR AP un Valdības Zinotajs, 1662.lap.

⁴ LVA, 1815.f., 1.l., 5.-9.lap.

Ar 1992.gada 1.jūniju likvidēta institūta 611.nodaļa (RKURA VEF 1992.g. 29.apriļa¹ pavēle Nr.64) un tās pamatlīdzekļi nodoti rūpnīcai "VEF-Telefons".

Ar 1992.gada 1.augustu reorganizēta ZPI "VEF" eksperimentālā ražošana un uz tās bāzes izveidots valsts uzņēmums "VEF eksperimentālā rūpnīca".

Ar 1992.gada 1.septembri likvidēta ZPI "VEF" 315.laboratorija un uz tās bāzes izveidota projektēšanas apakšvienība "VEF" Valsts drošuma un servisa centrā (RVU RA "VEF" 1992.g. 11.augusta² pavēle Nr.100).

Saskaņā ar 1992.g. 28.jūlija Rūpniecības un enerģētikas ministrijas pavēli Nr.44 un "VEF" ģenerāldirektora 1992.g. 20.oktobra³ pavēli Nr.118 ar 1992.g. 1.oktobri Valsts Zinātniski pētnieciskais institūts ZPI "VEF" tiek iekļauts Valsts uzņēmuma "Komutācijas tehnikas rūpnīca VEF-KT" sastāvā.

Par ZPI-VEF tiesību un pienākumu pārmantotāju kļūst VEF-KT.

Uzņēmēj sabiedrības SIA "Kvant-Interkom" un "Okta" kļūst par ZPI "VEF" tiesību un pienākumu pārmantotājām savā tematikā pēc iestrādāto darbu atpirkšanas, savstarpēji no VEF-KT, pusēm vienojoties par cenu un izpirkšanas termiņiem.

II

1997.gada martā ZPI "VEF" dokumenti par 1981.-1992.g. tika pieņemti valsts glabāšanā LVA no valsts uzņēmuma "Komutācijas tehnikas rūpnīca VEF-KT" (1997.g. 5.marta akts Nr.186 "Par neaprašīto dokumentu nodošanu-pieņemšanu valsts glabāšanā):

1998.gadā Latvijas Valsts arhīva darbinieki veica ZPI "VEF" dokumentu vērtības ekspertīzi un aprakstīšanu par 1981.-1992.g.

Ekspertīzes rezultātā precizēts dokumentu sastāvs: organizatoriskie un rīkojuma dokumenti, grāmatvedības dokumenti.

Pastāvīgi glabājami dokumenti iekļauti aprakstā Nr.1 par 1981.-1991.g. Lietas sistematizētas pa iedaļām:

- vadība, kurām piešķirti nosacīti nosaukumi;
- grāmatvedība.

Katras iedaļas ietvaros lietas sistematizētas pēc nomināli hronoloģiskā principa. Sastādīts 1998.g. maija īslaicīgi glabājamo dokumentu saraksts par 1987.-1992.g. (sapemto un nosūtīto dokumentu reģistrācijas žurnāli).

Saskaņā ar MEK 1998.g. 29.septembra lēmumu atslepenotā zinātniski tehniskā dokumentācija iekļauta apvienības "VEF" fonda vienkāršotajā aprakstā Nr.13 un aprakstā Nr.14.

Vēsturisko izziņu sastādīja:
LVA vecākā arhiviste

G.Mjasņikova

¹ LVA, 754.f., 28.apr., 991.l., 113.lap.

² Turpat, 173.lap.

³ Turpat, 214.-215.lap.

В дѣлѣ поименовано и пронумеровано

информация и сведения

листок

в т. ч. внутренние листы

продуманные номера

+ листов выданных описи

Итого листов

Обязанности фискального характера и формирования дела

2

Сині листи 3 (три)

..... номерѣта лѣпа
14 decembri 19 98 g.

Л V A архивистъ; Trbule